

Краткий агрометеорологический обзор за 3 декаду мая 2026 года.

В третьей декаде мая на юге и юго-востоке республики среднедекадная температура воздуха была около и выше нормы на 1...2°C. В районах возделывания озимых зерновых культур осадки выпали в основном больше нормы. На юге и юго-востоке страны на посевах в основном наблюдаются фазы развития «колошение»-«цветение»-«молочная спелость», в окрестности метеостанции г. Шымкент «восковая спелость».

На юго-востоке и юге страны на посевах яровых зерновых в основном наблюдается фаза развития растений «кущение»-«появление нижнего стеблевого узла», в отдельных районах на посевах ярового ячменя Жамбылской и Туркестанской областях «молочная спелость». Состояние растений хорошее и отличное.

На западе страны на посевах яровых зерновых культур наблюдается фазы развития «3-й лист»-«кущение», состояние растений в основном хорошее и отличное.

На северо-западе страны в окрестности метеостанции Мартук Мартукского района Актюбинской области на посевах овса продолжают фазу развития «кущение». На посевах ярового ячменя в Мартукском и Каргалинском районах «образование узловых корней», в Айтикебийском районе на посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития «всходы», состояние растений хорошее.

На востоке в Уржарском, в Жарминском районах Абайской области на посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития «кущение», в Бородулихинском на посевах яровой пшеницы «3-й лист», на посевах ярового ячменя «кущение». Состояние растений хорошее. В Восточно-Казахстанской области на посевах яровых зерновых культур наблюдается фаза развития «всходы»-«3-й лист», в Глубоковском, Уланском и в районе Алтай в начале декады приступили к посеву яровой пшеницы, в Шемонаихинском районе приступили к посеву ярового ячменя.

В центре в Абайском районе Карагандинской области на посевах ярового ячменя наблюдается фаза развития «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы», на посевах яровых зерновых культур наблюдается фаза развития «всходы»-«3-й лист», в Каркаралинском, Нуринском, Бухар-Жырауском районах приступили к посеву яровых зерновых культур.

На севере страны наблюдается массовый посев яровых зерновых культур, на посевах наблюдается фаза развития «прорастание зерна»- «всходы»-«3-й лист». Состояние яровых зерновых культур и посевов в основном хорошее.

На юге и юго востоке республики на посевах кукурузы и сои наблюдается фаза развития «нарастание листьев». Состояние посевов хорошее.

На востоке страны на посевах подсолнечника наблюдалась фаза развития «2-я пара листьев»-«появление соцветий», на севере страны «всходы», продолжается посев подсолнечника.

В Алматинской области продолжается посадка картофеля, а также на севере и центре страны приступили к посадке картофеля в грунт. В отдельных районах востока наблюдается фаза развития «появление боковых побегов», на севере и центре «всходы».

На юге страны на полях с хлопчатником наблюдается фаза развития «3й-5-й настоящий лист». В Аксуском районе области Жетысу на посевах сахарной свеклы наблюдается фаза развития «5-й настоящий лист». Состояние растений хорошее и отличное.

В Шиелинском районе Кызылординской области на посевах риса наблюдается фаза развития «3-й лист», в Каратальском районе области Жетысу фаза развития «всходы». Состояние растений хорошее.

На последний день декады общее состояние травостоя на пастбищах в основном хорошее, на отдельных пастбищах в Актюбинской, Западно-Казахстанской, Туркестанской, Улытауской областях и области Жетысу удовлетворительное, отличное состояние травостоя отмечается в Алгинском районах Актюбинской области, в Балхашском и Енбекшиказахском районах Алматинской области, в Жаныбекском районе Западно-Казахстанской области, в Бейнеуском районе Мангистауской области, в Шетском районе Карагандинской области, в Уалихановском и Акжарском районах Северо-Казахстанской области.

По результатам наблюдений за влажностью почвы запасы продуктивной влаги показали, что условия увлажнения почвы в основном были удовлетворительными и оптимальными, недостаточные влагозапасы отмечались в отдельных районах в центре, на востоке, юго-востоке и западе. Вследствие неравномерного пространственного распределения атмосферных осадков запасы продуктивной влаги в почве также могут отличаться территориальной неоднородностью.

2026 жылдың мамыр айының 3 онкүндігіндегі қысқаша агрометеорологиялық шолу.

Мамырдың үшінші онкүндігінде республиканың оңтүстігі мен оңтүстік-шығысында ауаның орташа онкүндік температурасы нормаға жуық және нормадан 1...2°C жоғары болған. Күздік дәнді бидай өсіретін аудандарында жауын-шашын көбінесе нормадан көп жауған. Елдің оңтүстігіндегі және оңтүстік-шығысындағы егістіктерде көбінесе «масақтану»-«гүлдену»-«дәннің сүттенуі», Шымкент метеостанциясының маңайында «дәннің уыздануы» фазалары байқалған.

Елдің оңтүстік-шығысы мен оңтүстігінде жаздық дәнді бидай егістіктерінде көбінесе өсімдіктердің «түптену»-«төменгі түйін сабағының пайда болуы» даму фазалары, Жамбыл және Түркістан облыстарында жекелеген аудандарында жаздық

арпа егістіктерінде «дәннің сүттенуі» байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Елдің *батысында* жаздық дәнді бидай дақылдарында «3-ші жапырақ»-«түптену» даму фазалары байқалады, өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы.

Еліміздің *солтүстік-батысында* Ақтөбе облысы Мартук ауданының Мартук метеостанциясының маңайында сұлы дақылдарында «түптену» даму кезеңі жалғасуда. Мартук және Қарғалы аудандарында жаздық арпа егістіктерінде «түйін тамырының пайда болуы», Әйтекеби ауданында жаздық бидай егістіктерінде «көктеу» даму фазасы байқалады, өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Шығыста Абай облысының Үржар, Жарма аудандарында жаздық бидай егістіктерінде «түптену», Бородулиха ауданында жаздық бидай егістіктерінде «3-ші жапырақ», жаздық арпа егістіктерінде «түптену» даму фазасы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы. Шығыс Қазақстан облысында жаздық дәнді бидай егістіктерінде «көктеу»-«3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады, Глубокое, Ұлан және Алтай аудандарында онкүндіктің басында жаздық бидай егуге кіріскен, Шемонаиха ауданында жаздық арпа егуге кірісті.

Орталықта Қарағанды облысының Абай ауданында жаздық арпа егістіктерінде «топырақ бетінен төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» даму фазасы байқалады, жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде «көктеу»-«3-жапырақ» даму фазалары байқалады, Қарқаралы, Нұра, Бұқар-Жырау аудандарында жаздық дәнді бидай егуге кіріскен.

Елдің *солтүстігінде* жаппай жаздық дәнді бидайдың егін науқаны жүргізілуде, егістіктерде «дәннің өнуі»- «көктеу»-«3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады. Жаздық дәнді бидай дақылдарының және егістіктің жағдайы көбінесе жақсы.

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жүгері мен соя дақылдарында «жапырақтардың өсуі» даму фазасы байқалады. Дақылдардың жағдайы жақсы.

Елдің шығысында күнбағыс дақылдарында «2-ші жапырақ жұбы»-«гүл шоғырларының пайда болуы», елдің солтүстігінде «көктеу» даму фазалары байқалды, күнбағыс егу жалғасуда.

Алматы облысында картоп отырғызу жалғасуда, сондай-ақ елдің солтүстігі мен орталығында картоп отырғызыла бастады. Шығыстың жекелеген аймақтарында «бүйірлік өскіндердің пайда болуы», солтүстігінде және орталығында «көктеу» даму фазалары байқалады.

Елдің оңтүстігінде мақта алқаптарында «3-ші және 5-ші нағыз жапырақ» даму фазасы байқалады. Жетісу облысының Ақсу ауданында қант қызылшасы егістіктерінде «5-ші нағыз жапырақ» даму фазасы байқалған. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Қызылорда облысының Шиелі ауданында күріш егістіктерінде «3-ші жапырақ», Жетісу облысының Қаратап ауданында «көктеу» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Он күндіктің соңғы күнінде жайылымдарда шөптердің жағдайы көбінесе жақсы, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Түркістан, Ұлытау, Жетісу облысында жекелеген жайылымдарда қанағаттанарлық, өте жақсы Ақтөбе облысының Алға аудандарында, Алматы облысының Балқаш және Еңбекшіқазақ аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Жәнібек ауданында, Маңғыстау облысының Бейнеу ауданында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Солтүстік Қазақстан облысының Уәлиханов және Ақжар аудандарында.

Топырақтың ылғалдылығын бақылау нәтижелері топырақтың өнімді ылғал қорының ылғалдану жағдайлары көбінесе қанағаттанарлық және оңтайлы екенін көрсеткен, жеткіліксіз ылғал қоры орталықта, шығыста, оңтүстік-шығыста және батыста жекелеген аудандарда байқалған. Жауын-шашынның біркелкі емес кеңістіктік таралуына байланысты топырақтағы өнімді ылғал қоры да аумақтық гетерогенділігімен ерекшеленуі мүмкін.